

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO "PROGRAMU REWITALIZACJI EŁKU NA LATA 2016-2023"

I. Podstawa prawna:

Podstawę prawną do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla "PROGRAMU REWITALIZACJI EŁKU NA LATA 2016-2023 (Program)" stanowi ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2016 r. poz. 353), zwana dalej ustawą OOŚ.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt. 14 ww. ustawy strategiczna ocena oddziaływania na środowisko to postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Ocena ta obejmuje:

1. uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
2. sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
3. uzyskanie wymaganych ustawą opinii,
4. zapewnienie udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Podstawę prawną do opracowania podsumowania postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko „Programu Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023” stanowi art. 55 ust. 3 ustawy OOŚ.

Do elementów obowiązkowych ww. podsumowania ustawa OOŚ zalicza:

1. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu (Programu) w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych.
2. Informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jaki zakresie zostały uwzględnione:
  - a) ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko,
  - b) opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, tj. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie, Wydział Spraw Terenowych w Ełku, Warmińsko - Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie,
  - c) zgłoszone uwagi i wnioski,
  - d) wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone,
  - e) propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu.

II. Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu („Programu Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023”) w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Program Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023 przedstawia cele i działania do wykonania w terminie do 2023 roku. Celem głównym przedmiotowego Programu jest: REWITALIZACJA ŚRÓDMIEŚCIA EŁKU - ZAKTYWIZOWANIE SPOŁECZNE, GOSPODARCZE I INFRASTRUKTURALNE OBSZARU ZAGROŻONEGO MARGINALIZACJĄ I SILNIEJSZE WŁĄCZENIE GO W PROCESY ROZWOJOWE

Program Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023 wyznacza sześć celów szczegółowych:

Cel 1 - Zwiększenie zatrudnienia i przedsiębiorczości,

Cel 2 - Zintegrowanie mieszkańców, zapobieganie i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz ograniczenie patologii społecznych,

Cel 3 - Poprawa jakości i dostępności usług społecznych i zdrowotnych,

Cel 4 - Podniesienie społecznej i gospodarczej atrakcyjności przestrzeni publicznych,

Cel 5 - Wzrost potencjału turystycznego, sportowo-rekreacyjnego i kulturalnego w oparciu o zasoby przyrodnicze i dziedzictwa kulturowego,

Cel 6 - Poprawa stanu technicznego budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej. Zwiększenie efektywności energetycznej.

Planowane efekty Programu będą związane z poprawą jakości życia mieszkańców, ich społeczną i zawodową aktywizacją, poprawą efektywności energetycznej użytkowanych budynków, rozwojem przedsiębiorczości, rozwojem systemu wsparcia dla seniorów i osób niepełnosprawnych, podniesieniem dostępności i jakości usług społecznych i zdrowotnych, zmniejszeniem liczby osób uzależnionych, poprawą sytuacji w rodzinach, poprawą bezpieczeństwa, podniesieniem dostępności i jakości usług społecznych, i zdrowotnych, zmniejszeniem liczby osób uzależnionych, poprawą sytuacji w rodzinach, poprawą bezpieczeństwa, podniesieniem poziomu aktywności i integracji społecznej, zwiększeniem aktywności organizacji pozarządowych, poprawą warunków mieszkaniowych i zwiększenie atrakcyjności mieszkaniowej dla ludzi młodych, nadaniem nowych funkcji (społecznych, kulturalnych, gospodarczych itp.) budynkom i terenom zrewitalizowanym, ochroną i wykorzystaniem walorów kulturowych, w tym obiektów zabytkowych, wykreowaniem otwartych, estetycznych, bezpiecznych i wielofunkcyjnych przestrzeni publicznych integrujących różne grupy społeczne i wiekowe, poszerzeniem oferty turystycznej i sportowo-rekreacyjnej poprzez modernizację, i budowę odpowiedniej infrastruktury, stworzeniem/rozwojem produktów turystycznych, rozwojem instytucji kultury, poprawą jakości infrastruktury komunikacyjnej, usprawnieniem organizacji ruchu, wzrostem prestiżu śródmieścia, poprawą estetyki miasta, poprawą stanu środowiska naturalnego (głównie poprzez zwiększenie efektywności energetycznej budynków i likwidację niskich źródeł emisji zanieczyszczeń oraz zwiększenie powierzchni terenów zielonych). Wyznaczone cele są spójne z dokumentami wyższych szczebli, zawierają pełen zakres informacji na temat aktualnego stanu środowiska naturalnego w Ełku, przedziały czasowe wykonania poszczególnych inwestycji oraz nakłady, dlatego zrezygnowano z przedstawienia rozwiązań alternatywnych do zaproponowanych.

Zadania inwestycyjne planowane w ramach Programu wpłyną neutralnie bądź pozytywnie na środowisko, natomiast biorąc pod uwagę ludność jako element środowiska stwierdza się, że wszystkie cele i projekty w dużym stopniu wpłyną pozytywnie na ludzi.

Mając na uwadze powyższe trudno wskazywać rozwiązania alternatywne. Program jest autorską koncepcją przebudowy i rewitalizacji społecznej i przestrzennej centrum Ełku. Jest to koncepcja spójna i całościowa, której poszczególne elementy łączą się ściśle z innymi, pozwalając osiągnąć oczekiwany efekt. Poszukiwanie rozwiązań alternatywnych byłoby kwestionowaniem całej, kompleksowej wizji przebudowy, rozwoju i ożywienia rewitalizowanego obszaru.

Wobec powyższego o rozwiązaniach alternatywnych nie można mówić w kontekście ogólnej koncepcji rewitalizacji ale jedynie w kontekście alternatywnych rozwiązań, pojawiających się w późniejszym etapie wdrażania Programu, takich jak:

- zmiana lokalizacji planowanych inwestycji,
- wybór innych budynków, które mają zostać termomodernizowane,
- zmiana kolejności działań wynikająca z nakładania się prac czy też z zachwiania harmonogramu robót lub też inne czynniki, które w chwili obecnej trudno określić,
- inna koncepcja dla zagospodarowania terenów zielonych i nieużytków,
- wybór innych rozwiązań technicznych, materiałów budowlanych, bardziej ekologicznych.

Podstawowym problemem w dokonanej ocenie oddziaływania analizowanego dokumentu był stosunkowo duży poziom ogólności analizowanego dokumentu, w szczególności jeśli chodzi o cele, kierunki działań oraz opis projektów. Jednak należy dodać, iż brak szczegółowości jest dość typową cechą tego typu opracowań.

Ogólny charakter zapisów, zwłaszcza dotyczących projektów umożliwił w niektórych przypadkach tylko pobieżną prognozę możliwych oddziaływań. Proponowane do realizacji przedsięwzięcia w ramach Programu mają pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia zarówno z formalnego, jak i ekologicznego punktu widzenia. Ponadto, jak wyżej wspomniano, dokumenty te mają charakter strategiczny, na wysokim stopniu ogólności, w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań w tym napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy. Skutki środowiskowe podejmowanych działań zależą od lokalnej chłonności środowiska lub od występowania w rejonie realizacji przedsięwzięcia tzw. obszarów wrażliwych, dlatego przy np. budowie nowych dróg, należy rozważać warianty alternatywne tak, aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływać na środowisko. W przypadku wszystkich przedsięwzięć, rozwiązania alternatywne, winny być przeanalizowane na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

W ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko rozwiązania alternatywne do proponowanych w Programie mogą obejmować alternatywne: lokalizacje przedsięwzięcia, przebiegi szlaków w przypadku inwestycji drogowych, rozwiązania technologiczne lub konstrukcyjne przedsięwzięć, różne skale i rozmiary inwestycji, harmonogramy lub organizacje prac budowlanych, metody budowy, sposoby likwidacji przedsięwzięć oraz alternatywne procesy. Zgodnie z opinią Komisji Europejskiej warianty alternatywne odnoszą się wyłącznie do projektowanych przedsięwzięć, które ze swojej strony mogą być wariantowane w wyżej wymieniony sposób. Dokumenty strategiczne, o dużym stopniu ogólności nie mogą i nie powinny podlegać tak dalece idącemu wariantowaniu. Nie powinno się też poddawać ocenie wariantów tych inwestycji, dla których nie zidentyfikowano negatywnych oddziaływań.

III. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Do opracowanego „Programu Rewitalizacji Etłu na lata 2016-2023” przeprowadzona została strategiczna ocena oddziaływania na środowisko, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w ramach której sporządzona została *Prognoza oddziaływania na środowisko*. Realizacja przedmiotowego *Programu* powinna przyczynić się do poprawy istniejącego stanu środowiska. Niemniej jednak niektóre z zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć mogą lokalnie oddziaływać na środowisko. Podstawowym celem sporządzania *Prognozy* było wskazanie potencjalnych skutków realizacji ustaleń *Programu* na środowisko i mieszkańców. Ze względu na znaczny stopień ogólności sformułowań w zakresie celów i kierunków działań zawartych w dokumencie, możliwe było dokonanie ogólnej ich oceny. W związku z tym szczegółowa analiza wpływu poszczególnych inwestycji zostanie przeprowadzona w ramach procedury oceny oddziaływania na środowisko dla poszczególnych przedsięwzięć na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Szeroki zakres działań określony w Programie sprawia, że przewidywane działania mogą mieć różnorodny charakter - od pozytywnych, przez neutralne, po negatywne. Jednakże potencjalnie negatywne oddziaływania będą miały jedynie charakter lokalny zwłaszcza na etapie budowy, a przy zastosowaniu działań minimalizujących będą pozostawać bez większego znaczenia dla ogólnego stanu środowiska. Analiza i ocena celów strategicznych oraz kierunków działań określonych w *Programie* nie wykazała możliwości wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko, w takim stopniu, aby mogło nastąpić wyraźne, trwałe pogorszenie stanu któregokolwiek z komponentów środowiska, a w tym różnorodności biologicznej, obszarów objętych krajowymi formami ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000.

IV. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione opinie właściwych organów, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 57 i 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2016. poz. 353) właściwymi organami w sprawach opiniowania w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko są:

- Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie, Wydział Spraw Terenowych w Etłu,
- Warmińsko - Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Olsztynie.

Pismem z dnia 2 października 2015 r. znak: SR.062.3.2014 Prezydent Miasta Etłu wystąpił do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie, Wydział Spraw Terenowych w Etłu o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzanej dla projektu dokumentu: „Programu Rewitalizacji Etłu do roku 2025”.

W odpowiedzi Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie, Wydział Spraw Terenowych w Etłu, pismem z dnia 09.10.2015 r., znak:

WSTŁ.411.32.2015.AMK, uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko i stwierdził, że ma być on zgodny z art. 51 ust. 2 ustawy OOS. Ponadto prognoza powinna:

- dokonać oceny stopnia i sposobu uwzględnienia zagadnień ochrony środowiska w założeniach do projektu dokumentu oraz potencjalnych skutków dla środowiska w wyniku wdrażania jego zapisów,
- sformułować wnioski i rekomendacje, które powinny zostać wzięte pod uwagę przy formułowaniu ostatecznej wersji ww. dokumentu,
- uzasadnić wybór przyjętych do realizacji założeń pod kątem późniejszych skutków dla środowiska,
- dokonać oceny, czy projekt dokumentu jest zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju, dokonać oceny pozytywnych, negatywnych i obojętnych skutków dla środowiska (w tym przestrzennych i społecznych),
- dokonać oceny rzeczywistych zagrożeń i ryzyka konfliktów oraz wskazać rozsądne alternatywne rozwiązania, które pozwoliłyby ewentualne zagrożenia wyeliminować lub znacząco ograniczyć,
- przedstawić zaplanowany system monitoringu, oparty na odpowiednio dobranych i zweryfikowanych wskaźnikach, stanowiący podstawowe źródło wiedzy na temat przebiegu i postępu procesu wdrażania założeń do projektu dokumentu oraz osiągania zamierzonych celów, a także metody analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania, w odniesieniu do środowiska.

Pismem z dnia 2 października 2015 r. znak: SR.062.3.2014 Prezydent Miasta Ełk wystąpił do Warmińsko - Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla „Programu Rewitalizacji Ełku do roku 2025”.

W odpowiedzi Warmińsko - Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Olsztynie pismem znak: ZNS.9082.2.134.2015.KM z dnia 20.10.2015 r. uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Rewitalizacji Ełku do roku 2025”, określony w art. 51 ust. 2, oraz art. 52 ust. 1 i 2 ustawy OOS z dnia 3 października 2008 r.

W trakcie sporządzania dokumentu dokonano korekty nazwy dokumentu z „Programu Rewitalizacji Ełku do roku 2025” na „Programu Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023”. Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. 2015 poz. 1777) „Do dnia 31 grudnia 2023 r. dopuszcza się realizację przedsięwzięć wynikających z programu zawierającego działania służące wyprowadzeniu obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego, przyjmowanego uchwałą rady gminy, bez uchwalania gminnego programu rewitalizacji”.

Pismem z dnia 03.03.2016 r. znak: SR.062.3.11.2014/2016 Zastępca Prezydenta Miasta Ełk wystąpił z wnioskiem do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie, Wydział Spraw Terenowych II (Ełk), oraz do Warmińsko - Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie o zaopiniowanie projektu „Programu Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko dla projektu „Programu Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023”.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie (RDOŚ) pismem z dnia 14.03.2016 r. (znak pisma: WSTŁ.410.7.2016.BT) stwierdził, iż przedłożony do zaopiniowania dokument spełnia zasadnicze kryteria formalne oraz co do zasady merytoryczne, wymagane przepisami prawa, w tym zakresie, tj.:

- struktura dokumentu nawiązuje do międzynarodowych dokumentów strategicznych - Europa 2020 -Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej tzw. Ramowa Dyrektywa Wodna, Pakiet klimatyczno-energetyczny (przyjęty przez Komisję Europejską w grudniu 2008 r.,) krajowych dokumentów strategicznych: Polska 2030 - Trzecia fala nowoczesności. Długookresowa strategia rozwoju kraju", Polityki Ekologicznej państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016, polityka ekologiczna państwa (dokument z perspektywą do 2025 roku, krajowej strategii rozwoju regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie, Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko perspektywa do 2020 r. Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2020, Strategii Rozwoju Transportu do 2020 z perspektywą do 2030, Polityki Klimatycznej Polski, Krajowego Planu Gospodarki Odpadami; regionalnych dokumentów strategicznych: Strategii Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2025, Strategii Rozwoju Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2020, Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury 2014-2020, Programu ochrony środowiska województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2011-2014 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2015-2018, planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego, Planu gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2011-2016; powiatowych i gminnych dokumentów strategicznych: Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Ełckiego do roku 2016, Programu Ochrony Środowiska miasta Ełku na lata 2014-2017, Powiatowego Programu ochrony środowiska na lata 2012 - 2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2016 - 2019, Strategii Zrównoważonego Rozwoju Ełku do roku 2020, Działania Miasta na rzecz redukcji Emisji CO₂ do 2020 roku, Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Miasta i Gminy Ełk oraz Gminy Stare Juchy na lata 2013-2022, Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Ełk na lata 2008-2018 oraz innych dokumentów strategicznych opracowanych dla miasta Ełku,
- szczegółowość dokumentu jest adekwatna do dokumentów opracowywanych na danym szczeblu, tj. miasta; w dokumencie przedstawiono m.in. ogólną charakterystykę środowiska społeczno-gospodarczego Ełku, stan środowiska przyrodniczego: jakość powietrza, wody powierzchniowe i podziemne, klimat akustyczny, rzeźbę terenu, gleby, obszary chronionego krajobrazu, pomniki przyrody, lasy, odpady, promieniowanie elektromagnetyczne, zabytki.
- Celem głównym rewitalizacji Ełku jest zaktywizowanie społeczne, gospodarcze i infrastrukturalne obszaru zagrożonego marginalizacją i silniejsze włączenie go w procesy rozwojowe.
- Cele szczegółowe: zwiększenie zatrudnienia i przedsiębiorczości, zintegrowanie mieszkańców, zapobieganie i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz ograniczenie patologii społecznych, Poprawa jakości i dostępności usług społecznych i zdrowotnych, Podniesienie społecznej i gospodarczej atrakcyjności przestrzeni publicznych, Wzrost potencjału turystycznego, sportowo-rekreacyjnego i kulturalnego w oparciu o zasoby przyrodnicze i dziedzictwa kulturowego, Poprawa stanu technicznego budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej. Zwiększenie efektywności energetycznej.
- Ocena wpływu na środowisko projektu Programu Rewitalizacji Ełku ma charakter ogólny ze wskazaniem przewidywanych, możliwych/potencjalnych oddziaływań, jakie są charakterystyczne dla danego typu działań. Wynika to z faktu, iż projekt „Programu rewitalizacji” wykazuje

duży poziom ogólności bez wskazania konkretnych projektów i działań wraz z lokalizacją, a jedynie opisując ich rodzaj i charakter. Przedsięwzięcia, które potencjalnie będą kwalifikowały się jako mogące znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzenie Oceny oddziaływania na środowisko może być wymagane, to przede wszystkim przedsięwzięcia z zakresu infrastruktury drogowej, jednakże lista projektów na tym etapie nie jest jeszcze ostateczna, co uniemożliwia dokładne oddanie możliwych oddziaływań. Innymi przedsięwzięciami, które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko są przedsięwzięcia infrastrukturalne. W prognozie oddziaływania na środowisko, stwierdzono, iż zdecydowana większość zaproponowanych celów i zadań będzie miała dodatni wpływ na środowisko i ludzi. Zakładając, że zostaną one wcielone w życie, powinny wpłynąć na zwiększenie tempa aktywności w zakresie ochrony środowiska.

Warmińsko - Mazurski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Olsztynie opinią z dnia 30.03.2016 r. (pismo znak: ZNS.9022.2.12.2016.KM) pozytywnie zaopiniował projekt „Programu Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023”. W uzasadnieniu stwierdził, że ustalenia Programu, pod warunkiem, że zostaną one zrealizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu ochrony środowiska, w tym zdrowia ludzi, nie budzą zastrzeżeń natury sanitarno-higienicznej.

Przedmiotowy „Program Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023” w pełni uwzględnia opinię Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 14.03.2016 r. znak pisma: WSTŁ.410.7.2016.BT oraz opinię Warmińsko-Mazurskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Olsztynie z dnia 30.03.2016 r. znak: ZNS.9022.2.12.2016.KM.

V. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione zgłoszone uwagi i wnioski

W dniu 3 marca 2016 r. zostało wydane przez Prezydenta miasta Ełku obwieszczenie o konsultacjach społecznych, podające do publicznej wiadomości informację o możliwości zapoznania się z projektem Programu Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko dla projektu Programu Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023.

Uwagi i wnioski można było składać w terminie od 10 marca 2016 r. do 4 kwietnia 2016 r. w jednej z następujących form:

- w formie pisemnej na adres: Urząd Miasta Ełku, ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 4, 19-300 Ełk,
- za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres e-mail: a.lemieszonk@um.elk.pl bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z 18 września 2001 roku o podpisie elektronicznym (Dz. U. Nr 130, poz. 1450 ze zm.), przekazanie wypełnionego i podpisanego formularza konsultacyjnego (skan) przy pomocy narzędzi teleinformatycznych,
- ustnie do protokołu, bezpośrednio w trakcie otwartego spotkania konsultacyjnego, które odbyło się 23 marca 2016 o godz. 13.00 w sali konferencyjnej Urzędu Miasta Ełku, ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 4, 19-300 Ełk.

Informacja o konsultacjach społecznych została zamieszczona:

- w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem: http://bip.elk.warmia.mazury.pl/10041/3855/Konsultacje_spoleczne_Programu_Rewitalizacji_Elku_na_lata_2016-2023_wraz_z_prognoza_oddziaływania_na_srodowisko,

- na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Ełku przy ul. Marsz J. Piłsudskiego 4, 19-300 Ełk,
- na stronie internetowej Urzędy Miasta Ełku pod adresem: <http://www.elk.pl/aktualnosci/47-aktualnosci/3995-konsultacje-spoeczne-programu-rewitalizacji-eku.html>,
- w „Gazecie Olsztyńskiej” - wydanie z dnia 09.03.2016 r.

Informacja o konsultacjach została również wysłana pocztą elektroniczną i tradycyjną do wydziałów Urzędu Miasta Ełku, radnych i komisji Rady Miasta Ełku, miejskich jednostek organizacyjnych, wybranych organizacji pozarządowych, firm i innych podmiotów z terenu Ełku. Dokumentacja dotycząca konsultacji społecznych w formie drukowanej była dostępna w Wydziale Strategii i Rozwoju Urzędu Miasta Ełku, ul. Piłsudskiego 6, p. 103.

W trakcie konsultacji społecznych nie wpłynął żaden formularz z uwagami ani nie zgłoszono uwag do protokołu w trakcie spotkania 23.03.2016 r., jednak Wydział Strategii i Rozwoju Urzędu Miasta Ełku (podmiot opracowujący Program) dokonał zmian w treści dokumentu, dostosowujących go do wymogów " Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020". Zmiany opisane są w poniższej tabeli.

Tabela 1. Zestawienie zmian związanych z dostosowaniem do Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, wprowadzonych przez Wydział Strategii i Rozwoju Urzędu Miasta Ełku

L.P.	Część dokumentu, do której odnosi się zmiana (rozdział, podrozdział)	Wprowadzone zmiany
1.	Rozdział 1, Podrozdział 1.2. Uzasadnienie konieczności aktualizacji Programu wraz z odniesieniem do wybranych dokumentów strategicznych	Dodanie tabeli dot. zgodności Programu z wybranymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym.
2.	Rozdział 4. Rozdział wyznaczony do rewitalizacji w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT)	Doprecyzowanie granic obszaru „Śródmieście-centrum” (Rysunek 35 „Obszar śródmieścia w mieście Ełk wyznaczony do rewitalizacji”) oraz spisu ulic wchodzących w skład tego obszaru.
3.	Rozdział 5. Określenie wizji i celów rewitalizacji, kierunki działań w celu 4	Uszczegółowienie kierunków działań i dodanie nowego kierunku: „nadawanie i przywracanie funkcji społecznych i gospodarczych zdegradowanym obszarom”.
4.	Rozdział 6, Podrozdział 6.1. Wykaz i opis głównych projektów rewitalizacyjnych	Zmiana, we wszystkich projektach, zapisów w punktach „Prognozowany rezultat” (podział na rezultaty twarde i miękkie, zaktualizowanie listy planowanych rezultatów) oraz „Sposób oceny i zmierzenia rezultatów projektu w odniesieniu do celów rewitalizacji ”.
5.	Rozdział 6, Podrozdział 6.1., projekt nr 5 „Rewitalizacja ełckich podwórek,,	Zaktualizowanie lokalizacji i zmiana kosztu realizacji projektu.
6.	Rozdział 6, Podrozdział 6.1., projekt nr 6 „Adaptacja budynku na potrzeby działalności Ełckiego Centrum Rewitalizacji Społecznej ”	Zmiana kosztu realizacji projektu.
7.	Rozdział 6, Podrozdział 6.1., projekt nr 10 „Modernizacja infrastruktury i wyposażenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ełku przy ul. Piłsudskiego 8 ”	Zmiana kosztu realizacji projektu.

L.P.	Część dokumentu, do której odnosi się zmiana (rozdział, podrozdział)	Wprowadzone zmiany
8.	Rozdział 6, Podrozdział 6.1., projekt nr 18 „Rewitalizacja i zagospodarowanie terenu Etckiej Kolei Wąskotorowej na potrzeby Muzeum Historycznego w Etku ”	Zmiana opisu i kosztu realizacji projektu.
9.	Rozdział 6, Podrozdział 6.1., projekt nr 21 „Rewitalizacja zdegradowanych terenów komunalnych nad rzeką Etka u zbiegu ul. Parkowej i Wojska Polskiego ”	Zmiana opisu i kosztu realizacji projektu.
10.	Rozdział 7. Plan finansowy	Pod tabelą „Projekty uzupełniające” dodanie zapisów dot. źródeł finansowania projektów rewitalizacyjnych.
11.	Rozdział 9. Partycypacja społeczna	Dodanie tabeli z zestawieniem uwag w ramach konsultacji społecznych projektu Programu w okresie 20.01-10.02.2016 r. oraz opisu konsultacji w ramach procedury sooś (20.03-04.04.2016 r.).
12.	Rozdział 10. System wdrażania	Zmodyfikowanie schematu systemu wdrażania - dodanie „Samorządu Miasta Etka” jako głównego podmiotu systemu wdrażania.
13.	Rozdział 11. System monitoringu i aktualizacji	W tabeli wskaźników zmiana wartości bazowych i docelowych niektórych wskaźników, doprecyzowanie nazw oraz dodanie następujących nowych wskaźników: Liczba podjętych/wspartych inicjatyw lokalnych (narastająco), Liczba osób, które skorzystały z usług społecznych świadczonych przez podmioty wsparte w programie (w danym roku), Poziom zrewitalizowania obszaru (powierzchnia, narastająco), Liczba budynków zabytkowych poddanych modernizacji (wpisanych do rejestru zabytków), Liczba produktów turystycznych, Roczne zużycie energii elektrycznej przez system oświetlenia miejskiego do liczby punktów świetlnych. Usunięcie wskaźnika „Liczba zmodernizowanych podwórek (narastająco)”.

Ze względu na fakt, iż zaproponowane zmiany mają charakter dostosowawczy do "Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020" oraz nie wpłynęły w sposób istotny na ocenę oddziaływania projektowanego dokumentu, nie zmieniły charakteru i zakresu oddziaływań, to zostały w pełni uwzględnione w Programie i Prognozie oddziaływania na środowisko do niniejszego Programu.

VI. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeżeli zostało przeprowadzone

Nie przeprowadzono postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko. Realizacja celów określonych w „Programie Rewitalizacji Etka na lata 2016-2023”, nie będzie oddziaływać transgranicznie w rozumieniu art. 104 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego

ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

VII. Informacje w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Monitoring realizacji "Programu Rewitalizacji Ełku na lata 2016-2023" będzie prowadzony na 2 poziomach: poszczególnych projektów oraz całego procesu rewitalizacji. Coroczne sprawozdania będą zawierały: informacje od beneficjentów projektów wpisanych do Programu Rewitalizacji Ełku nt. realizacji danego projektu w roku sprawozdawczym, obserwację wskaźników sytuacji społeczno-gospodarczej dla całego Miasta i obszaru rewitalizacji.

Powyższe informacje umożliwią analizę skutków realizacji postanowień Programu w odniesieniu do środowiska. Monitoring realizacji Programu prowadzić będzie Wydział Strategii Rozwoju Urzędu Miasta Ełku. Projekt sprawozdania będzie opiniowane przez Zespół ds. rewitalizacji Miasta Ełku. Prezydent Miasta, w terminie do 30 czerwca każdego roku, zdawać będzie Radzie Miasta Ełku sprawozdanie dot. realizacji Programu. Sprawozdania będą publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miasta Ełku.

Aktualizacja Programu będzie odbywała się w zależności od potrzeb, w oparciu o analizę corocznych sprawozdań, wyniki ewaluacji, wymogi zewnętrzne, na wnioski Zespołu ds. rewitalizacji, mieszkańców Ełku lub innych podmiotów z terenu Miasta. Dodanie nowego projektu będzie możliwe pod warunkiem wpisywania się w cele Programu. Prace nad aktualizacją prowadzone będą we współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy.

Program będzie mógł być poddany ewaluacji na każdym etapie jego realizacji oraz po jego zakończeniu. Ewaluacja będzie oceniała proces wdrażania Programu w oparciu o kryteria trafności, skuteczności, efektywności, użyteczności i trwałości. Jej wyniki będą mogły być podstawą skorygowania zaplanowanych działań rewitalizacyjnych.

Tabela 2. Wskaźniki monitorowania Programu

Cel 1 – Zwiększenie zatrudnienia i rozwój przedsiębiorczości.					
Nazwa wskaźnika	Miernik	Źródło Informacji	Śródmieście		Miasto Ełk
			Wartość bazowa	Wartość docelowa (2023 r.)	
Liczba podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców (w danym roku)	szt.	Urząd Miasta Ełku, Wydział Organizacyjny, Referat Działalności Gospodarczej	6,62	7,95	wartość danego wskaźnika w obszarze „Śródmieście” corocznie porównywana do wartości wskaźnika dla całego Miasta
Liczba osób długotrwale bezrobotnych na 100 mieszkańców (w danym roku)	osoby	Powiatowy Urząd Pracy	5,55	4,44	
Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i niższym na 100 mieszkańców (w danym roku)	osoby	Powiatowy Urząd Pracy	2,44	1,95	
Liczba powstałych przedsiębiorstw społecznych (narastająco)	osoby	beneficjenci projektów wpisanych do Programu	nd	3	
Liczba osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem objętych wsparciem w ramach projektów dot. aktywizacji zawodowej (narastająco)	osoby	beneficjenci projektów wpisanych do Programu	nd	480	

Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w ramach projektów dot. aktywizacji zawodowej (narastająco)	osoby	beneficjenci projektów wpisanych do Programu	nd	41	
Cel 2 – Zintegrowanie mieszkańców, zapobieganie i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz ograniczenie patologii społecznych.					
Nazwa wskaźnika	Miernik	Źródło Informacji	Śródmieście		Miasto Ełk
			Wartość bazowa	Wartość docelowa	
Liczba ofiar przemocy w rodzinie na 100 mieszkańców (w danym roku)	osoby	Komenda Powiatowa Policji w Ełku	0,15	0,12	wartość danego wskaźnika w obszarze „Śródmieście” corocznie porównywana do wartości wskaźnika dla całego Miasta
Osoby, którym przyznano świadczenia pomocy społecznej z powodu ubóstwa na 100 mieszkańców (w danym roku)	osoby	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ełku	5,69	4,56	
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym (narastająco)	osoby	beneficjenci projektów wpisanych do Programu	nd	1 200	
Liczba dzieci i młodzieży zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym (narastająco)	osoby	beneficjenci projektów wpisanych do Programu	nd	500	

Liczba osób starszych zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym (narastająco)	osoby	beneficjenci projektów wpisanych do Programu	nd	250	
Liczba osób z uzależnieniami zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym (narastająco)	osoby	beneficjenci projektów wpisanych do Programu	nd	350	
Liczba osób niepełnosprawnych zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym (narastająco)	osoby	beneficjenci projektów wpisanych do Programu	nd	100	
Liczba podjętych/wspartych inicjatyw lokalnych (narastająco)	szt.	Biuro Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi Urzędu Miasta Ełku; beneficjenci projektów wpisanych do Programu	nd	80	
Cel 3 – Poprawa jakości i dostępności usług społecznych i zdrowotnych.					
Nazwa wskaźnika	Miernik	Źródło Informacji	Śródmieście		Miasto Ełk
			Wartość bazowa	Wartość docelowa	
Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych, istniejących po zakończeniu programu	szt.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Ełckie Centrum Rewitalizacji Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Dom dziennego pobytu dla osób starszych	nd	4	nd

Liczba usług świadczonych przez podmioty wsparte w programie (w danym roku)	szt.	Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Elku, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Elckie Centrum Rewitalizacji Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Dom dziennego pobytu dla osób starszych	wartość bazowa 76	wartość docelowa 133	nd	
Liczba osób, które skorzystały z usług społecznych świadczonych przez podmioty wsparte w programie (w danym roku)		Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Elku, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Elckie Centrum Rewitalizacji Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Dom dziennego pobytu dla osób starszych	nd	nd	wartość bazowa 11 060	wartość docelowa 11 500
Liczba osób świadczących usługi wspierające animację lokalną (animatorzy lokalni, streetworkerzy itp.) – w danym roku	osoby	beneficjenci projektów wpisanych do Programu	4	15	wartość danego wskaźnika w obszarze „Śródmieście” corocznie porównywana do wartości wskaźnika dla całego Miasta	
Osoby, którym zrealizowano świadczenia pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby na 100 mieszkańców (w danym roku)	osoby	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elku	4,17	3,33		
Liczba osób, które skorzystały z działań w zakresie profilaktyki zdrowotnej (narastająco)	osoby	Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Elku	wartość bazowa 5 748	wartość docelowa 6 438		
Cel 4 – Podniesienie społecznej i gospodarczej atrakcyjności przestrzeni publicznych.						
Nazwa wskaźnika	Miernik	Źródło Informacji	Śródmieście		Miasto Elk	
			Wartość bazowa	Wartość docelowa		
Poziom zrewitalizowania obszaru (powierzchnia, narastająco)	%	beneficjenci projektów wpisanych do Programu	5,81%	10,17%	nd	

Otwarta przestrzeń utworzona lub zrekultywowana na obszarach miejskich (narastająco)	m ²	beneficjenci projektów wpisanych do Programu	nd	75 000	wartość danego wskaźnika w obszarze „Śródmieście” corocznie porównywana do wartości wskaźnika dla całego Miasta	
Długość wybudowanych/zmodernizowanych dróg (narastająco)	km	Wydział Mienia Komunalnego Urzędu Miasta Elku	nd	3		
Cel 5 – Wzrost potencjału turystycznego, sportowo-rekreacyjnego i kulturalnego w oparciu o zasoby przyrodnicze i dziedzictwa kulturowego.						
Nazwa wskaźnika	Miernik	Źródło Informacji	Śródmieście		Miasto Elk	
			Wartość bazowa	Wartość docelowa	Wartość bazowa	Wartość docelowa
Udział osób korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych w Elku w ogólnej liczbie dla województwa warmińsko-mazurskiego (w danym roku)	%	BDL GUS	nd		1,52%	2,00%
Liczba noclegów przypadających na 1 turystę (w danym roku)	szt.	BDL GUS	nd		2,71	3,25
Zwiedzający muzea i oddziały na 1000 mieszkańców województwa (w danym roku)	osoby	BDL GUS	4,66	5,90	nd	
Wzrost liczby odwiedzin miejsc należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne, wspartych w programie (w porównaniu do 2015 r.)	szt.	Beneficjenci projektów wpisanych do Programu	nd	25 000	wartość danego wskaźnika w obszarze „Śródmieście” corocznie porównywana do wartości wskaźnika dla całego Miasta	

Liczba budynków zabytkowych poddanych modernizacji (wpisanych do rejestru zabytków)	szt.	Beneficjenci projektów wpisanych do Programu	nd	6	nd	
Liczba produktów turystycznych	szt.	Urząd Miasta Elku	nd		28	32
Cel 6 - Poprawa stanu technicznego budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej. Zwiększenie efektywności energetycznej.						
Nazwa wskaźnika	Miernik	Źródło Informacji	Śródmieście		Miasto Elk	
			Wartość bazowa	Wartość docelowa	Wartość bazowa	Wartość docelowa
Średnie jednostkowe roczne zużycie energii w grupie budynków użyteczności publicznej (w danym roku)	kWh/m ² /rok	Urząd Miasta Elku, Wydział Mienia Komunalnego	153	145	wartość danego wskaźnika w obszarze "Śródmieście" corocznie porównywana do wartości wskaźnika dla całego Miasta	
Liczba zmodernizowanych budynków użyteczności publicznej i wielorodzinnych (narastająco)	szt.	Administrator Sp. z o.o., Spółdzielnia Mieszkaniowa „Świt”, Urząd Miasta Elku – Wydział Mienia Komunalnego, Starostwo Powiatowe w Elku	nd	98	nd	
Roczne zużycie energii elektrycznej przez system oświetlenia miejskiego do liczby punktów świetlnych	MWh/punkt/rok	Urząd Miasta Elku, Wydział Mienia Komunalnego	nd		wartość bazowa – 0,704	wartość docelowa – 0,570

„Program Rewitalizacji Elku na lata 2016-2023” został przyjęty Uchwałą nr XVIII.184.16 Rady Miasta Elku z dnia 26 kwietnia 2016 r.

